

тант Дослідницької служби Конгресу США у Верховній Раді України Дана Ашер. У теперішніх умовах бібліотекарі не просто повинні надавати читачам інформацію. Щоб бібліотеки мали майбутнє, їх працівники повинні мати знання з менеджменту, адміністрування, організації людських ресурсів, фінансової діяльності, бути комп'ютерно та інформаційно грамотними, займатися фандрайзингом, враховувати сьогоднішні та завтрашні потреби в інформації, можливості своїх конкурентів у їх задоволенні. Бібліотекарі мають доводити до відома громадськості, законодавців, які послуги надають бібліотеки.

У доповіді «Гете-Інститут і його бібліотеки: з досвіду роботи в регіоні Центральної і Східної Європи та СНД з екскурсом у публічну бібліотечну справу Німеччини» завбібліотекою Гете-Інституту в Києві п. Евелін Мехтольд було розкрито функції та структуру Гете-Інституту – діючої в усьому світі організації, яка сприяє розповсюдженню німецької мови та культури.

Згідно з програмою конференції, відбулися засідання круглих столів, зокрема: «Автоматизація публічних бібліотек» (ведуча С.Санжак), «Безперервна бібліотечна освіта» (к.і.н. В.Бабич, к.пед.н. В.Скнар), проведено семінар «Пошук додаткових джерел фінансування діяльності бібліотек» (к.пед.н. В.Пашкова).

Учасники конференції ознайомилися з резолюцією, прийнятою в м.Денвері (Велика Британія) у травні 1997 р. згідно з проектом «Розвиток публічних бібліотек». Її положення спрямовані на подальше вдосконалення діяльності публічних бібліотек у країнах Центральної та Східної Європи, підвищення ролі в інформатизації суспільства.

До конференції УБА ЦМБ ім. Лесі Українки та ІПК ПК підготовлено й випущено збірник наукових статей «Публічні бібліотеки: сучасність і майбутнє» (К., 1997. – 191 с.), в якому висвітлено історію становлення та розвитку публічних бібліотек, всебічно розкрито їх діяльність на сучасному етапі та накреслено пріоритетні напрями на майбутнє.

Василь Бабич,
к.і.н., проф. КДУКМ

Артемій Ведель

У жовтні 1997 р. Україна відзначала 230-річчя від дня народження визначного українського композитора Артемія Веделя, який прославився своїми хоровими концертами, краса та мелодійність яких пов'язана з народною піснею. Він пройшов тяжкий шлях життєвих випробувань. 1799 р. царський уряд звинуватив його в політичній неблагонадійності. Композитора було заарештовано та засаджено в божевільню.

На жаль, спадщина Веделя досі малодосліджена. Більшість його творів не опубліковано. Пошуки науковців в архівах Росії можуть привести до відкриття нових перлин, оскільки музику композитора було заборонено виконувати в церквах та видавати.

Висвітленню особистості митця, оригінальності та самобутності його таланту сприяли наукова конференція «Постать Артема Веделя в історико-культурному контексті століття» та виставка документів і матеріалів з фондів НБУВ, що відбулася в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (28-30 жовтня 1997 р.).

Серед найцікавіших документів, пов'язаних з творчою спадщиною композитора та виконанням його творів, виділимо партитуру-автограф 12 хорових концертів та 6 богослужбових пісень (дати на окремих концертах 1796 та 1798 рр.). Автограф зберігається в колекції рукописів Київської духовної академії (КДА) (шифр Д.А. П.326) і має такий бібліографічний опис, зроблений М.Петровим: «Музыкальные пьесы, соч. А.А.Веделя, переписанные его собственной рукой в 1796 году...»¹

Половина концертів з цього автографа ніколи не друкувались і фактично невідомі в світі. Укладена утода НБУВ з канадським хоровим товариством Альберті щодо спільногого видання текстів 12 духовних концертів і Літургії св. Іоанна Златоуста з автографа А.Веделя та його публікація, нарешті, відкриє людству цю перлину української музичної культури.

Усупереч забороні церкви на вико-

нання творів Веделя у XIX ст. його творчість не втрачала популярності. Про це свідчать рукописні списки партитур та поголосників композитора, що зберігаються серед документів колекції КДА у фондах НБУВ. На рукописній копії партитури Веделя «Боже прийдоша языцы» (Ее 1775 п. №2) знаходимо позначки знаменитого виконавця його творів диригента Олександра Кошиця та його автограф: «Регент академічного хору О.К. 09.10 1898 р.» (з 1898 по 1901 р. регент хору КДА). Соліст хору Іван Шумов пише: «У душі і пам'яті назавше остались твори Веделя, виконання яких тільки під Вашим диригуванням розкрило всю красу і великість цих речей в церковній музиці, як для тих, що слухали, так і для нас, виконавців»².

Серед видатних інтерпретаторів-виконавців творів Веделя – відомий композитор і диригент української діаспори Андрій Гнатишін (1906-1995), котрий працював з українськими хорами в Австрії. Він видав платівки з записами українських релігійних пісень, зокрема творів Веделя у виконанні хору Української Греко-Католицької церкви св. Варвари у Відні, керівником якого Гнатишін був до останніх днів. Під час відвідин музичного відділу НБУВ у жовтні 1994 р. диригент подарував платівки бібліотеці. Записи творів Веделя у виконанні хору під керівництвом А.Гнатишіна стали окрасою виставки, присвяченої ювілею А.Веделя.

Валерія Шульгіна,
к. пед. н., проф., завсектором
нотних видань НБУВ

«Історія України за ... рік»

На початку грудня 1997 р. в Державній історичній бібліотеці України відбувся круглий стіл з презентацією 26-го випуску бібліографічного покажчика «Історія України» (за 1993 р.). Присутні ознайомилися з книжковими виставками «Видання ДІБ України»

¹ Описание рукописей церковно-археологического музея при Киевской духовной академии / Сост. Н.Петров. Вып. 2. - К., 1877. - С. 348.

² Олександр Кошиць. Спогади. - К.: Рада, 1995. - С.221.